

ת"פ 575/10/14 - מדינת ישראל נגד משה הרשקוביץ

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
ת"פ 575-10-14 מדינת ישראל נ' הרשקוביץ

בפני
בעניין:

כבוד השופטת דנה מרשק מרום
מדינת ישראל באמצעות פמ"מ וע"י עו"ד
אפרת פאר

המאשימה

נגד

משה הרשקוביץ בעצמו וע"י עו"ה"ד
גלאובר ושני

הנאשם

מר - דין

כתב-האישום

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר דיוני, בעבירה של **לקיחת שוחד** לפי סעיף 290(א) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 [להלן: "חוק העונשין"].

2. על-פי עובדות כתב-האישום המתוקן, בתקופה הרלבנטית עבד הנאשם כמפקח בניה מטעם הועדה המקומית לתכנון ובניה "שורקות" (להלן: "הועדה"), אשר חולשת, בין היתר, על מועצה אזורית נחל שורק, מועצה מקומית חבל יבנה וגדרות.

במסגרת תפקידו היה על הנאשם לבדוק קיומן של חריגות בניה, לתעד ולדווח עליהן לגורם המשפטי בועדה לצורך אכיפת החריגה.

במהלך שנת 2009, או בסמוך לכך, רכש נפתלי גוטליב (להלן: "גוטליב") שטח בבית חלקיה, הנמצא בתחום הועדה, ובנה עליו בית מגורים (להלן: "הבית").

בשנת 2010 לאחר בדיקת פיקוח בבית שנערכה על ידי הנאשם, ניתן לבית טופס 4.

מספר חודשים לאחר מכן, החל גוטליב להרחיב את הבניה בבית ללא קבלת היתרים כדין.

ביום 4.11.10, הגיע הנאשם במסגרת תפקידו אל הבית ומסר לגוטליב צו הפסקת עבודה, בגין חריגות הבניה (להלן: "הצו"). בתחילה, פעל גוטליב על פי הצו, אך זמן קצר לאחר קבלתו המשיך לבנות בשטח הבית ללא היתר, תוך שהוא מבצע חריגות בניה, וזאת כאשר הנאשם מודע למעשיו ומבלי שהמשיך לאכוף את הצו, כנדרש ממנו על פי חוק.

בחודש ינואר 2011 פנה הנאשם לגוטליב וביקש להיפגש עמו לשיחה. בהמשך, ביום 11.1.11, או בסמוך לכך, נפגשו הנאשם וגוטליב במגרש חניה ליד משרדי הועדה בשורקות. במהלך הפגישה אמר הנאשם לגוטליב, כי הוא מודע להמשך אי קיומו של הצו ועל חריגות הבניה ושאל את גוטליב: "כמה זה

שווה לי? ". גוטליב השיב, כי הגיע לפגישה על מנת "לסגור את המחיר", והשניים סיכמו על מחיר של \$1000, אותם ישלם גוטליב לנאשם בתמורה לשתיקתו (להלן: "כספי השוחד").

ביום 2.2.11, או בסמוך לכך, נפגשו הנאשם וגוטליב בשנית ליד משרדי הועדה בשורקות, שם מסר גוטליב לנאשם מעטפה ובה כספי השוחד בשטרות של \$100.

ביום 28.12.11 הוציא הנאשם דו"ח ביקורת בניה, ורשם בו כי הפרגולה נהרסה בהתאם לתוכניות, זאת על אף שהדבר היה שקרי.

תסקיר שירות המבחן

3. במסגרת ההסדר, הוסכם כי הנאשם יישלח לקבלת תסקיר בעניינו. מהתסקיר שנערך בסוף חודש מרץ 2016 עולה, כי עסקינן באדם בן 69, נשוי, אב לארבעה וסב לנכדים, נעדר עבר פלילי. בשנתיים האחרונות מתקיים מקצבת זקנה מטעם הביטוח הלאומי. מסר שהוא סובל מלחץ דם גבוה ומטופל תרופתית, אך לא הוצגו אישורים על כך.

במהלך שירותו הצבאי, השתתף במלחמת יום הכיפורים כלוחם חי"ר. בהמשך, הוכשר כהנדסאי סביבה ותברואן מוסמך, ועבד כמפקח בניה. בשלושים השנים האחרונות עבד כמנהל מחלקת הפיקוח בוועדה המקומית לתכנון ובניה - שורקות.

תיאר את עבודתו ועל היותו אחראי על הוצאת צווי הריסה, הגשת טפסי 4, דו"חות בניה ועריכת תיקים לתביעות משפטיות.

הנאשם מסר, כי במסגרת עבודתו היה נתון ללחצים מצד בעלי הקרקעות והבתים, אשר המתינו לאישורו, כאשר נתקל פעמים רבות באיומים על חייו ואלימות כלפיו, וכן קיבל הצעות להטבות שונות, להן סירב.

בהתייחסותו לעבירה מסר, כי ברקע עבודת פיקוח שביצע על הרחבת בית, אשר בעבר הגיש נגדו מספר פעמים צווי הריסה. תיאר, שהתריע מספר פעמים בפני בעל הבית, כי עליו לפרק מבנה שהקים בחצר על מנת לקבל היתר על הרחבת הבית. בעל הבית הבטיח מספר פעמים כי יבצע את הנדרש ממנו, אך לא עשה זאת, ולבסוף הציע לו שוחד כספי על מנת שישנה את החלטתו. הנאשם מסר, כי התפתה לקחת את הכסף, אולם התקשה להסביר את המניעים לכך. עם זאת, הביע חרטה על מעשיו, חש בושה על מעורבותו בעבירה מסוג זה ומוכן לקבל על עצמו את השלכות מעשיו.

שירות המבחן ציין, כי לצד לקיחת האחריות, עולה התרשמות כי הנאשם מתקשה לבחון את הבעייתיות בהתנהלותו ולבחון לעומק את הדפוסים באישיותו העומדים ברקע להתנהגותו. כן עולה פער בולט בין תפקודו התקין ואורח חייו הנורמטיבי, לבין יכולתו לעמוד בלחצים שהופעלו עליו במסגרת עבודתו, כאשר גילה קושי להיעזר בממונים עליו במקרים אלה, וניסה לפתור קונפליקטים בעצמו.

להערכת שירות המבחן, ברקע לביצוע העבירה עומדת, בין היתר, שחיקה רגשית שנבעה ממצבי לחץ מתמשכים בעבודתו, לצד קושי להציב גבולות ורצון לא מודע לקבל גמול כספי על מאמציו, צורך בו התקשה לעמוד כשהוצע לו שוחד.

שרות המבחן מציין, כי ההליך המשפטי מהווה עבור הנאשם גורם הרתעה ולאחר שפוטר, פחת הסיכון להישנות ביצוע עבירה, כאשר אין כל אינדיקציה לקיומה של בעיה מתמשכת.

לאור כל האמור לעיל, סבור שירות המבחן, כי ככל שיוטל על הנאשם עונש מאסר, מומלץ כי ירצה אותו בדרך של עבודות שירות. לא הומלץ על צו מבחן, שכן שרות המבחן לא התרשם מנזקקות המצריכה התערבות טיפולית.

ראיות לעונש

4. מטעם התביעה הוגש גזר-הדין שניתן בעניינו של נותן השוחד - גוטליב (ת/1), אשר נדון בבית-משפט השלום, בין השאר, לעונש של 2 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות.

5. מספר עדי הגנה העידו לזכותו של הנאשם.

מר מרדכי אנגל, חברו של הנאשם ומשפחתו מעל לארבעים שנה, תיאר את פעילויות ההתנדבות בהם הם לוקחים חלק יחדיו למען משפחות נזקקות. עוד תיאר את הנאשם כחבר אמיתי, שתמיד מוכן לסייע לאחר. כן סיפר, כי הנאשם בנה בית כנסת אשר היה בעבר בית נטוש, שכיום מתפללים בו למעלה ממאה איש.

מר משה מילר, גם הוא מכיר את הנאשם למעלה מארבעים שנה. ההיכרות ביניהם היא גם על רקע קשרי עבודה, שכן הוא משמש כמזכיר של מושב קדרון, והנאשם שימש מפקח מטעם הוועדה במושב. הביע את התדהמה שאחזה בו עת שמע על הסתבכותו של הנאשם, כאשר החברים והמשפחה חוו זאת כאסון.

גב' נטע שריקי, בתו של הנאשם, תיארה את חריצותו ונאמנותו של אביה למשפחה, כאשר הם גדלו על ערכים של עזרה לזולת. סיפרה ששני הוריו של אביה היו ניצולי שואה.

גב' נועה הרשקוביץ, בתו הנוספת של הנאשם, תיארה את הנאשם כעמוד התווך של המשפחה, כאשר כל המשפחה תומכת בו ועומדת מאחוריו. סיפרה את התקופה הקשה אותה חווים הנאשם וכל בני המשפחה, כאשר לא חולף יום מבלי שאביה מתייסר על מה שקרה. הוסיפה, כי הנאשם ממשיך בעשייה ציבורית וחברתית, וביקשה לאפשר לאביה להמשיך לשרת את החברה בביתו כאדם חופשי.

6. ב"כ המאשימה פירטה את השתלשלות העניינים בתיק זה, כאשר העבירה בוצעה בשנת 2011, הליכי השימוע שטרם הגשת כתב-האישום החלו בחודש מאי 2014, ולאחר שמו"מ לגיבוש הסדר טיעון שלא הצליח, כתב-האישום הוגש ביום 1.10.2014.

בהתאם להסדר, ב"כ המאשימה הביאה לידיעתו, כי המדובר בחקירה שהניבה רק את התיק דנן, אך הליכי החקירה החלו בעקבות תלונה של בני הזוג מאיר אודות התנהלותו של הנאשם, כאשר הוחלט לא לעמוד על האישום הקשור אליהם.

בהקשר של טענות רקע, הזכירה עוד, כי נותן השוחד - גוטליב, נדון לחודשיים מאסר בעבודות שירות וקנס של 3,500 ₪ (ת/1), כאשר בית-משפט השלום התחשב בהודאתו, בתפקודו הנורמטיבי ובנסיבותיו האישיות.

ב"כ המאשימה הצביעה על הערכים המוגנים אשר נפגעו. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה הדגישה, כי הנאשם לא אכף במשך תקופה ארוכה את צו הפסקת הבנייה, ובנוסף כתב דו"ח שקרי בדבר הריסת הפרגולה, כאשר הוא זה שיזם את הפגישה בשאיפה לקבל שוחד. מעשה העבירה התרחש על רקע בצע כסף בלבד, כאשר הוא ניצל את כוחו ומעמדו לרעה, בהיותו בעל תפקיד ציבורי המשפיע על רבים. לשיטתו, מפקח בנייה מטעם וועדה מקומית משמש כאיש השטח והעיניים של הוועדה והוא בבחינת ידה הארוכה.

טענה, כי בפסיקה קיימת מגמת החמרה בנוגע למקבלי השוחד. בנוסף, המחוקק הביע את עמדתו באשר לצורך להחמיר בענישה בשנת 2010 במסגרת תיקון 103 לחוק העונשין, והעלה את העונש המקסימלי הקבוע לצד העבירה מ-7 ל-10 שנים, וכן את תקרת הקנס המקסימלית.

ב"כ המאשימה הפנתה למספר פסקאות בתסקיר, מהם עולה קושי של הנאשם לבחון את התנהלותו הבעייתית, כאשר המלצת שירות המבחן להטיל על הנאשם עבודות שירות אינה הולמת את נסיבות העבירה, ובוודאי בהעדר המלצה לחריגה מהמתחם מטעמי שיקום.

ב"כ המאשימה הגישה מספר פסקי-דין מבתי-המשפט המחוזיים ומבית-המשפט העליון, טענה כי בעבירות מעין אלה אין לתת משקל משמעותי להיעדר עבר פלילי, ועתרה למתחם ענישה שנע בין 12 ל-30 חודשי מאסר בפועל. לגישתה, יש למקם את עונשו של הנאשם בחלק האמצעי-תחתון של המתחם, על רקע גילו והזמן שחלף מעת ביצוע העבירה.

בנוסף, עתרה להטלת קנס ומאסר על תנאי, כאשר הוסכם כי לא יטענו לקלון בעניינו.

7. ב"כ הנאשם עתרה לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהטיל על הנאשם עונש של מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות.

הדגישה את סוגיית חלופי הזמן, כאשר חלפו למעלה משלוש שנים מאז בוצעה העבירה ועד שהחלו הליכי שימוע. השימוע התקיים במאי 2014, וכתב-האישום הוגש באוקטובר 2014, כך שהליך השימוע לא עיכב את התיק.

ציינה שהנאשם כבן 70, עבד במשך שנים במשרות ציבוריות ובמשך 30 שנה עבד ללא דופי בתחום הפיקוח על הבנייה. הנאשם הושעה מעבודתו לאחר שהיה במעצר מספר ימים, ועזב את העבודה בלי זכויות ובלי משכורת, כך שמקום העבודה לא נדרש לקבל החלטה בעניינו.

לטענת ההגנה, הנאשם פנה אל גוטליב לא למטרות שוחד, כאשר השיחה הגורלית ביניהם במגרש החניה לא היתה בבחינת אירוע מתוכנן. הנאשם פנה אל גוטליב לפני כן והורה לו להפסיק את הבניה, הנאשם פנה אליו שוב במסגרת הפיקוח והפגישה התגלגלה למקום לא ראוי. לשיטתה, נסיבות האירוע מצביעות על כך כי לא מדובר באירוע מתמשך, אלא בטעות חד-פעמית שהתרחשה לקראת יציאתו של הנאשם לפנסיה, כאשר סכום השוחד הסתכם בסכום לא גבוה.

הנאשם לקח אחריות על מעשיו עוד בשלב חקירת המשטרה, כאשר מאז הנאשם ומשפחתו חווים מתח מתמיד וחששות על רקע ההליך המשפטי.

8. בדברו לבית-המשפט, מסר הנאשם כי הוא מצטער, מתחרט ומתבייש במעשיו, כשגם למשפחתו גרם עוגמת נפש רבה. עוד תיאר, כי הפסיק מיוזמתו את עבודתו מיד אחרי גילוי העבירה. ביקש שלא לגזור עליו עונש מאסר בפועל, כך שיוכל להמשיך לטפל בנכדיו, לסייע לאשתו, לתרום לנזקקים ולהמשיך בשגרת חייו.

דין והכרעה

9. בהתאם להוראות סעיף 40ג'(א) לחוק העונשין אשר נחקק במסגרת תיקון 113, הרי שלצורך קביעת מתחם העונש ההולם יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

10. הנאשם, במעשיו, פגע במספר ערכים מוגנים עת נטל שוחד בהיותו עובד ציבור בעל תפקיד של איש פיקוח ואכיפה בתחום הבניה בשם הועדה המקומית:

"עבירות השוחד הן חלק משורה של עבירות הקבועות בחוק העונשין, שנועדו להנהיג נורמות התנהגות ראויות בקרב עובדי ציבור ולמנוע גילויי שחיתות מצידם. בפסיקתנו הוכרו שלושה ערכים עיקריים שעליהם נועדו האיסורים הפליליים על מתן שוחד ולקיחתו להגן: טוהר המידות של פקידי הציבור, שנועד להבטיח כי האנשים שבידם מופקדים כוחות וסמכויות לפעול בשם הרשות ושחבים חובת נאמנות לציבור יפעלו ביושר ובהגינות; פעילות התקינה של המינהל, שעלולה להשתבש אם עובדי ציבור שנתון להם שיקול דעת ישקלו שיקולים זרים בשל שוחד שניתן להם; ואמון הציבור במערכת השלטונית, שהוא חיוני לקיום חיים דמוקרטיים תקינים ושעלול להיפגע אם השירות הציבורי יתפס בעיני הציבור כמושחת וכמי שעובדיו נוהגים לקבל שוחד..."

(מתוך דברי כב' הנשיאה ביניש (כתוארה אז) בע"פ 10987/07 **מדינת ישראל נגד כהן** [2.3.09], פסקה 14).

11. בחינת נסיבות ביצוע העבירות (בראי סעיף 40ט'א) לחוק העונשין) מעלה, כי המדובר באירוע אחד שהתמשך על פני מספר חודשים, אשר החל בנובמבר 2010, עת מסר הנאשם לגוטליב צו הפסקת עבודה בגין חריגות בניה. חרף האמור, הבניה נמשכה כשהנאשם היה מודע לכך ולא אכף את הצו. נטילת השוחד התרחשה לקראת אמצע נובמבר, ויותר מעשרה חודשים מאוחר יותר הוציא הנאשם דו"ח שקרי. עם זאת, אני מקבלת את גישת ההגנה כי ניתן לאפיין את מעשה השוחד כתקרית ממוקדת וחד-פעמית, כאשר סכום השוחד היה לא גבוה, וחרף הפסול הקיים במעשיו, הרי שהוא מצוי ברף הנמוך של עבירות השוחד.

12. לא התעלמתי מטענתה הראויה של ב"כ המאשימה לפיה הנאשם ניצל את אופי תפקידו של כמי שהיה איש השטח והזרוע הארוכה של הועדה המקומית לתכנון ובניה. הנאשם, אשר שימש באותה עת כמפקח בניה, היה מי שאחראי על אכיפת החוק והסדר בתחום הבניה בשם הרשות המקומית, ובמהלך תקופה ממושכת העלים עין ממעשיו של אזרח פרטי. עם זאת יאמר, כי אף על-פי שהנאשם מילא תפקיד משמעותי בעל השפעה על חייהם של אזרחים רבים, אין מדובר בעובד ציבור בכיר, כאשר למידת בכירותו של מקבל השוחד השפעה על חומרת המעשים (ראו: ע"פ 5288/08 **טריטל נגד מדינת ישראל** [12.3.09], פסקה 35).

13. המניע למעשים נותר לא ברור, כאשר ניתן להניח שבצע כסף הניע את הנאשם למעוד לקראת פרישתו, אם כי עסקינן בסכום שוחד שאינו גבוה. יוזכר, כי האמור בתסקיר מעלה את האפשרות, כי ברקע לביצוע העבירה עומדת, בין היתר, שחיקה רגשית שנבעה ממצבי לחץ מתמשכים בעבודתו, לצד קושי להציב גבולות ורצון לא מודע לקבל גמול כספי על מאמציו.

14. לענין מדיניות הענישה, ייאמר באופן כללי, כי בית-המשפט העליון העביר במשך השנים מסר ברור בדבר חומרת התופעה והצורך להחמיר בענישה כנגד עובדי ציבור שחטאו בשחיתות. החשיבות לענישה קפדנית בתחום זה מתחייבת לא רק מחומרת העבירות והשלכותיהן, אלא גם מן הקושי הטמון, באופן טבעי, בגילויין (ראו לעניין זה: ע"פ 267/13 **מדינת ישראל נגד אשכול לוי** [23.6.13] - להלן: "ע"פ 267/13", בפסקה 13).

על מידת חומרתן של עבירות השוחד ניתן ללמוד גם מעמדת המחוקק, אשר במסגרת תיקון 103 לחוק העונשין משנת 2010, העלה את העונש הקבוע בצד העבירה בה עסקינן מ - 7 שנות מאסר ל - 10 שנות מאסר, וכן את הקנס המירבי שניתן להטיל (ראו גם את דברי ההסבר לתיקון, לפיהם הוא נועד כדי לסייע במאבק בשחיתות באמצעות החמרת הענישה בעבירות השוחד - הצעות חוק 465 מיום 2.12.2009).

15. על רקע האמור, ייקבע מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם, כאשר עסקינן במעשה שוחד חד-פעמי על-ידי מפקח בניה מטעם הוועדה המקומית, אשר נטל מאזרח סכום של 1000 דולר.

עיינתי בפסיקה המקיפה שהוגשה על-ידי ב"כ הצדדים. ייאמר באופן כללי, כי מצאתי שהפסיקה שהוצגה על-ידי ב"כ המאשימה עניינה בעבירות חמורות יותר מבחינת היקף מעשי השוחד, הסכומים שניטלו, ובכירות תפקיד הנאשמים.

16. לצורך קביעת מתחם העונש ההולם, אציין את פסקי-הדין המרכזיים אשר הינחו אותי:

ע"פ 143/16 **מדינת ישראל נגד דורי** [10.4.16], שעניינו בערעור המדינה על קולת העונש. על המשיב, פקח עירוני בן 39 שנים, הוטל עונש של 6 חודשי עבודות שירות וקנס בסך של 10000 ₪ בגין שני אירועים: באירוע הראשון, ביקש המשיב מבעל עסק שבנה גלריה ללא היתר בניה, שוחד בסך 3500-4000 ₪, כדי לאפשר ביטול הדו"ח. הכסף לא שולם. באירוע השני הציע המשיב לחוות דעה חיובית בנסיבות בניה שלא כדין תמורת 3000 ₪, כאשר הכסף שולם. המשיב התפטר מעבודתו בעקבות המעורבות בעבירות. התסקיר שהוגש בעניינו העריך סיכון נמוך לעבירות בעתיד והומלץ על ענישה של עבודות שירות וצו מבחן. העבירות בוצעו בסוף 2011 ובראשית 2012, כשכתב-האישום הוגש רק ב-2014.

חרף השיהוי, בית המשפט העליון קיבל את הערעור והדגיש, כי, בשונה מעניינו של הנאשם, הנסיבות מעידות על כך כי אין המדובר במעידה חד-פעמית וב"רוח שטות". הוחלט על "גיוון" העונש על-ידי הטלת מאסר בפועל בן 4 חודשים ולאחריו חודשיים שירוצו בעבודות שירות, כשהודגש כי אין המדובר במיצוי הדין עם המשיב.

ע"פ 3071/13 **מלכה נגד מדינת ישראל** [19.6.13], בו נדון עניינו של מערער, אשר שימש מנהל מחלקת רכב וחניונים בעיריית חדרה, והורשע בלקיחת שוחד, הפרת אמונים ומרמה במס הכנסה בחמישה אישומים שונים. המערער דרש סכומי כסף שהצטברו ל - 17800 ₪ מאנשים שפנו אליו בבקשה לאשר להם לעשות שימוש בחוף הים לפעילויות שונות. בארבעה מתוך חמשת המקרים, נותן השוחד היה סוכן משטרת. בית-משפט קמא קבע מתחם ענישה בין שישה חודשי מאסר לבין 18 חודשי מאסר בפועל לכל עבירה, והטיל עליו עונש כולל של 15 חודשים לצד קנס בסך 50000 ₪. ערעור שהגיש על חומרת העונש נדחה.

ת"פ 6308-06-15 (מחוזי מרכז) **מדינת ישראל נגד זילכה** [15.12.15], שעניינו בנאשם ששימש בתפקיד של ראש תחום חקירות בביטוח לאומי וכמזכיר ישיבות בוועדות ערר. כתב-האישום מעלה שלושה אירועים של שוחד, מרמה והפרת אמונים בכך שהנאשם ניצל את תפקידו ומסר מידע לאזרחים תמורת סכומים של 3000 ₪ ו - 6000 ₪. הנאשם הודה במיחוס לו במסגרת הסדר טיעון, במסגרתו עתרה התביעה לשנת מאסר בפועל. נקבע

מתחם ענישה שנע בין 6 ל- 20 חודשי מאסר בפועל (כאשר סקירת הענישה הנוהגת בפסקה 34 לגזר-דינה של כב' סגנית הנשיא, השופטת לורך, רלבנטית גם לעניינו).

צוין, כי התרשמות שירות המבחן הינה שהנאשם טרם הפנים את חומרת מעשיו ואת הפגיעה העקיפה שלהם בציבור כולו. עם זאת, הנאשם התחרט חרטה כנה על מעשיו, ובסופו של יום, גם על רקע נסיבותיו האישיות של הנאשם, בית המשפט המחוזי השית על הנאשם 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות וקנס בסך 20000 ₪.

ת"פ (מחוזי חיפה) 45127-08-11 **מדינת ישראל נגד פרוחי** [11.4.13]: הנאשם, אשר שימש ראש אגף תחזוקה ואחראי על ניהול חוזים עם ספקים וקבלנים במע"צ, סיכם עם קבלן גיזום וגינן על קבלת 2 אחוזים מהתשלומים שיקבל הקבלן. בין השנים 2005 - 2007, קיבל הנאשם שוחד של למעלה מחצי מליון ₪ (כשהוא הורשע, בנוסף, בעבירה של הלבנת הון). ב"כ הצדדים הסכימו על טווח ענישה שנע בין 6 ל - 15 חודשי מאסר בפועל, כשעל הנאשם נגזרו 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, בין היתר נוכח השיהוי בהגשת כתב-האישום בעניינו וחלוף הזמן מאז ביצוע המעשים ועד למתן גזר-הדין.

17. פסקי-דין אלו משקפים קשת מקרים רלבנטיים, כאשר לאחר ביצוע אבחנות מתבקשות, אני קובעת מתחם עונש הולם אשר נע בין 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועד ל- 18 חודשי מאסר בפועל.

18. בעניינו של הנאשם לא נטען ולא הוצג כל שיקול אשר מצדיק חריגה מהמתחם מטעמי שיקום (או מטעמי הגנה על שלום הציבור). על כן, עונשו ייגזר בתוך המתחם ויש להתחשב בנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירות, כמפורט בסעיף 40'א' לחוק העונשין.

19. אמנם, לפי ההלכה הפסוקה יש ליתן משקל מוגבל לנסיבה של העדר עבר פלילי בעבירות של לקיחת שוחד, כאשר נסיבה זו אופיינית למקרים של שחיתות ציבורית בכלל ולמקרים של לקיחת שוחד בפרט (ראו בע"פ **267/13**, בפסקה 17). עם זאת, לא ניתן להתעלם מדבר קיומן של מספר נסיבות מקלות בעניינו של הנאשם. עסקינן במי שמעד באופן חד-פעמי בגיל לא צעיר ולאחר 30 שנות עבודה בשירות הציבורי. התסקיר שהוגש בעניינו והעובדה שאינו עובד עוד מעלים כי באופן מעשי הסיכון להישנות מקרים דומים אינו קיים, כאשר ניכר כי הנאשם חש חרטה ובושה על מעשיו, וכל בני משפחתו שותפים תחושות אלו. נדמה, שאין צורך להכביר במילים באשר לנזק שייגרם לנאשם בגילו ולמשפחתו באם יישלח אל מאחורי סורג ובריח.

20. הנאשם לקח אחריות על מעשיו עוד משלב החקירה, וחרף האמור, נאלצו הוא ומשפחתו לחוות תקופה ארוכה של חששות ומתחים רבים, כאשר כתב-האישום הוגש בשיהוי ממש, כשלוש שנים לאחר ביצוע העבירה. בסופו של יום, הנאשם היום צריך לתת את הדין בגין מעשים שבוצעו לפני כמעט 5 שנים. מכלול הנתונים, לרבות השיהוי הממשי בהגשת כתב-האישום, מביאים לכך שיש להטיל על הנאשם ענישה המצויה ברף הנמוך של המתחם לריצוי בדרך של עבודות שירות.

21. לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים, כשהתחשבתי, בין השאר, בנסיבות המעשים והעושה, תוך שמירת יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמו של הנאשם לבין תקופת המאסר שעל הנאשם לשאת, אני גוזרת את דינו של הנאשם כדלקמן:

מאסר בפועל של 6 חודשים אשר ירוצו בדרך של עבודות שירות.

עבודות השירות יבוצעו ב"מרכז יום לקשיש", או בכל מקום אחר עליו יורה הממונה, בימים ובשעות המפורטים בחוות-הדעת מיום 28.8.16, והחל מיום 8.11.16. במועד זה, על הנאשם להתייצב עד השעה 8:00 במפקדת מחוז מרכז, יחידת עבודות השירות ברמלה.

על הנאשם לעדכן את משרד הממונה בכל שינוי, אם יחול, בכתובת מגוריו. כמו-כן, מובהר, כי עליו לעמוד בתנאי הפיקוח ובביקורות הפתע וכל הפרה בעבודות השירות תביא להפסקה מנהלית וריצוי העונש במאסר ממש.

מאסר על תנאי של 10 חודשים למשך 3 שנים מהיום, שלא יעבור עבירה בה הורשע.

קנס בסך ₪ 10,000 או 100 ימי מאסר תמורתו, אותו יוכל לשלם ב - 5 תשלומים שווים ורצופים של 2,000 ₪ כל אחד, החל מיום 1.11.16 ובכל 1 לחודש לאחריו.

המזכירות תשלח העתק מגזר-הדין לממונה על עבודות השירות.

הודעה זכות ערעור תוך 45 יום לבית-המשפט העליון.

ניתן היום, ט"ו אלול תשע"ו, 18 ספטמבר 2016, במעמד הנוכחים.